

MELDURIN

Her skal skil vera í

– Tað kann væl vera, at onkur heldur, at skúlin hevur gamlar, strangar reglur, sum skulu fylgjast, men tað vísir seg, at børnunum dámar væl, at tað er skil í. Tí halda vit fast við reglurnar og siðvenjurnar, sum eyðkenna skúlan. Tað sigur Poulina Slættanes, sum í 38 ár hevur starvast sum lærari í Sankta Frans Skúla. Mánadagin kundi lærarar og næmingar hátíðarhalda tey 80 árin, skúlin hevur á baki

Rannvá G. Fossaberg

Í 80 ár hevur Sankta Frans Skúli, sum eisini verður nevndur Nunnuskúlin, hildið til í Varðagøtu 10 í Havn. Hóast skúlin í alsamt størri mun líkist flestu øðrum fólkskúlum, hevur hann ávísar reglur og siðvenjur, ið gera skúlan serligan.

– Tá skúlin byrjaði í 1933,

vóru niðurskrivaðar 27 reglur, ið skuldu haldast. Onkrar av reglunum eru ikki galdandi longur, men fleiri av teimum verða framvegis nýttar á skúlanum í dag. Og tað riggar væl, at hava ein nýmótans skúla og samstundis hava hesar reglurnar at ganga eftir. Harafturat er tað mín fatan, at børnini vilja hava fastar rammur, sigur Poulina

Slættanes. Hon hevur verið lærari í Sankta Frans skúla síðani 1975 og hevur eisini verið varaskúlastjóri í fleiri umfórnum.

– Hetta er einasti skúli av sínum slag við teimum ymsu reglunum, sum eru galdandi, og tað ivist eg ikki í, at skúlin eisini fer at halda fast við í framtíðini. Eg haldi, at talan er um sunnar reglur, og tær gera skúlan til tað, hann er, sigur Poulina Slættanes.

Nunnurnar vóru undangongukvinnur

Søgan hjá Nunnuskúlanum byrjar heilt aftur í 1931, tá Van Rossum kardinalur kom á veg til Íslands at víga eina dómkirkju og steðgaði á í Føroyum. Hann helt tá, at tað átti at komið ein katólsk kirkja aftur, og hann fekk lagað tað soleiðis, at tveir prestar og nakrar systrar komu til Føroya. Systrarnar komu komu tíðliga í 1931 til Havnar, har tær leigaðu sær eina íbúð. Van Rossum kardinalur hevði ikki gjørt sær nakra hugsan um, hvat systrarnar skuldu gera í Havn. Men tað funnu systrarnar skjótt útav.

– Tær fóru undir at reka privatskúla, tí tær flestu oru avlærðar sum lærarar. Onkur teirra var eisini sjúkrasystir. Tær, ið frægast vóru fòrar fyrri at duga føroyskt, undir-

Myndir: Privatir

vistu í skúlanum, meðan hinar arbeiddu í køki, fjósi, urtagarði og seymistovu, greiðir Poulina Slættanes frá.

Eitt, ið hon minnst serliga væl, er tann eyðkenda formskriftin, ið eisini verður rópt nunnuskrift.

– Tað vóru nunnurnar, ið byrjaðu við tí skriftini. Tað, sum er serligt við tí skrivi-háttinum, er, at næmingarnar læra at skriva ein bókstav í senn, og so líðandi læra børnini at skriva bókstavirnar samanhangi. Onkrar smávegis broytingar eru gjørdar í skriftini í dag, men

vit brúka hana enn, serliga tí at hetta er ein vøkur og týðilig skrift, sigur Poulina Slættanes.

At nunnurnar eisini vóru framskygðar, eru fleiri dømi um. Eitt nú tá oljukreppa var í 1973.

– Tá valdu tær at taka døgurðatíman av sum tann fyrsti skúlin í landinum. Á tann hátt komu bilarnir ikki eftir børnunum á døgurða, og harafturat bleiv skúladagurin styttri. Hetta vísir eisini væl teirra sparsemi, sum altíð hevur verið teirra eyðkenni, sigur Poulina Slættanes.

Fleiri onnur ting hava

eyðkennt nunnurnar, sum høvdu skúla í Havn.

– Nógvir føroyingar kenna til nunnubasarin á Ólavsøku. Tað var fastur partur hjá nógvum at fara niðan til nunnurnar á Ólavsøku á tiltikna basarin, har til bar at vinna ymiskt, sum nunnurnar sjálvar høvdu evnað til. Eg minnst, at tað var sannur gravgangur eftir teimum sokallaðu nunnudukkunum. Øll vildu hava tær. Mær er fortalt, at nunnurnar gjørdur umleið 50 slíkar dukkur um árið, fortelur Poulina Slættanes. Seinasti basarurin hjá nunnunum var í 1972.